

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Transilvania din Brașov
1.2 Facultatea	Litere
1.3 Departamentul	Lingvistică teoretică și aplicată
1.4 Domeniul de studii de masterat ¹⁾	Filologie
1.5 Ciclul de studii ²⁾	Masterat
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Studii de limba și literatura română

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sintaxa limbii române. Aspecte tipologice							
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. dr. Mihaela Gheorghe							
2.3 Titularul activităților de seminar/ laborator/ proiect	Prof. dr. Mihaela Gheorghe							
2.4 Anul de studii	1	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ³⁾	DCA
							Obligativitate ⁴⁾	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	3.2 din care: curs	1	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	3.5 din care: curs	14	3.6 seminar	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					0
Examinări					2
Alte activități					0
3.7 Total ore de activitate a studentului	72				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite ⁵⁾	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Organizarea nivelului sintactic în limba română
4.2 de competențe	• Capacitatea de a opera cu concepte de lingvistică teoretică

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sală de curs dotată cu laptop, videoproiector, legătură la Internet, software adecvat
5.2 de desfășurare a seminarului	• Sală de seminar dotată cu laptop, videoproiector, legătură la Internet, software adecvat (Treeform și alte instrumente pentru editare de arbori sintactici).

6. Competențe specifice acumulate și rezultate ale învățării (conform grilei de competențe din planul de învățământ)

Competențe profesionale	<p>C1. Dobândirea de cunoștințe despre cele mai importante modele de descriere cu care se operează în sintaxă (privită drept componentă centrală a sistemului limbii)</p> <p>R.Î.1.1 Studentul cunoaște cele mai importante module ale gramaticii generative</p> <p>R.Î.1.2 Studentul cunoaște organizarea generală a grupurilor sintactice în limba română</p> <p>R.Î.1.3 Studentul cunoaște principalele trăsături tipologice ale românei din perspectivă sintactică (parametrul <i>pro-drop</i>, mecanismul de relativizare, impersonalizarea etc.).</p> <p>C2 Dobândirea deprinderii de a opera cu conceptele gramaticii generative</p> <p>R.Î.2.1 Studentul utilizează corect și consecvent terminologia generativă</p> <p>R.Î.2.2 Studentul înțelege descrieri sintactice realizate în cadru generativ</p> <p>C3 Dobândirea de cunoștințe despre enunțul complex în limba română</p> <p>R.Î.3.1 Studentul știe să descrie corect organizarea semantico-sintactică a unui enunț complex</p> <p>R.Î.3.2 Studentul identifică corect elementele unei derivații sintactice și este capabil să îi explice istoria derivativă.</p>
-------------------------	--

Competențe transversale	<p>CT1 Gândire critică R.Î.1.1 Studentul poate evalua critic credibilitatea și fiabilitatea informațiilor înainte de a le utiliza</p> <p>CT2 Utilizare de software specific R.Î. 2.1 Studentul știe să utilizeze aplicațiile informatice de reprezentare sub formă de arbore a structurii de constituenți a unui enunț (<i>Treeform</i>)</p> <p>CT3 Capacitate de lucru independent R.Î. 3.1 Studentul își dezvoltă propria manieră de a rezolva o sarcină, lucrând motivat, cu puțină sau fără supraveghere.</p>
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Aprofundarea cunoștințelor de sintaxă
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Se vor urmări atât aspecte descriptive, de organizare semantico-sintactică a enunțului, cât și aspecte tipologice. Studenții se vor familiariza cu descrierea sintactică în cadrul teoretic generativ.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr de ore	Observații
Teoria gramaticală. Noțiuni de tipologie lingvistică	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	2	
Concepte operaționale în sintaxă	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	2	
Teoria X-Bară	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, exemplificarea	2	
Categoriile funcționale	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, exemplificarea	2	
Complemente și adjuncti	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, exemplificarea	2	
Deplasări	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, exemplificarea	2	
Noțiuni de cartografie sintactică	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, exemplificarea	2	
8.2 Seminar/ laborator/ proiect	Metode de predare-învățare	Număr de ore	Observații
Exerciții cu structuri de constituenți	Exercițiul, dezbateră, dialogul	4	
Teoria Theta. Aplicații cu roluri tematice	Exercițiul, dezbateră pe marginea articolelor citite, dialogul	2	
Exerciții cu lanțuri de tip A(rgumental) și reprezentarea enunțurilor ca arbori sintactici	Exercițiul, dialogul	2	
Teoria legării. Exerciții cu categorii vide	Exercițiul, dezbateră, dialogul	2	
Exerciții cu reprezentări complexe (utilizarea <i>Treeform</i> software)	Exercițiul, dezbateră, dialogul	4	
<p>8.3 Bibliografie</p> <p>CORNILESCU, Alexandra: <i>Complementation in English. A Minimalist Approach</i>, București, Editura Universității din București, 2003.</p> <p>CORNILESCU, Alexandra: <i>Concept of Modern Grammar</i>, Editura Universității din București, 2003.</p> <p>DIXON, R. M. W. și Alexandra Y. AIKHENVALD (eds.): <i>Complementation. A Cross-Linguistic Typology</i>, Oxford, University Press, 2006.</p> <p>GHEORGHE, Mihaela: <i>Elemente de sintaxă generativă</i>, Editura Universității Transilvania din Brașov, 2004.</p> <p>GHEORGHE, Mihaela: <i>Limba română. O sintaxă modernă a complementelor</i>, Editura Universității Transilvania din Brașov, 2009.</p> <p>HAEGEMAN, Liliane: <i>Thinking Syntactically: A Guide to Argumentation and Analysis</i>, Blackwell, 2006</p> <p>MOTAPANYANE, Virginia (ed.): <i>Comparative studies in Romanian syntax</i>, North Holland linguistic series, Elsevier Science, Amsterdam, 2000</p> <p>PANĂ DINDELEGAN, Gabriela, <i>Sintaxă și semantică. Clase de cuvinte și forme gramaticale cu dublă natură</i>, București, TUB, 1992</p> <p>PANĂ DINDELEGAN, Gabriela (ed.), <i>The Grammar of Romanian</i>, Oxford University Press, 2013</p> <p>PANĂ DINDELEGAN, G., Adina DRAGOMIRESCU, A. BOIOC APINTEI, A. NICOLAE, R. ZAFIU, <i>Dicționar de gramaticali și Concept lingvistice conexe</i>, București, Editura Univers enciclopedic Gold, 2021.</p> <p>PANĂ DINDELEGAN, G (coordonator), <i>O gramatică altfel</i>, București, Editura Univers enciclopedic Gold, 2021.</p>			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei respectă tendințele academice actuale și asigură o relevanță ridicată a competențelor transmise către studenți. Conținutul reflectă metodele și teoriile acceptate de comunitatea științifică și sunt în consonanță cu abordările de ultimă oră, permițându-le studenților să își formeze o bază științifică solidă și actualizată. Se face apel și la gramatica școlară, prin compararea soluțiilor moderne de analiză și de interpretare cu cele tradiționale. Pentru viitorii profesori de limba română, acest fapt este util, pentru înțelegerea mai bună a organizării și a funcționării grupurilor sintactice și pentru aplicarea mai eficientă în școală, sub o formă adaptată, a cunoștințelor din domeniul sintaxei. De asemenea, problemele discutate la curs le oferă studenților sugestii pentru cercetarea ulterioară a domeniului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • gradul de asimilare a cunoștințelor și limbajului de specialitate; • coerența logică; • criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea, interesul pentru studiu individual; • capacitatea de a opera cu noțiuni abstracte. 	Participare activă la cursuri, intervenții pertinente în interacțiunea de la curs.	10%
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	<ul style="list-style-type: none"> • gradul de asimilare a cunoștințelor și limbajului de specialitate; • coerența logică; • criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea, interesul pentru studiu individual; • capacitatea de a opera cu noțiuni abstracte; • capacitatea de aplicare în practică a noțiunilor teoretice. 	Evaluare orală (examen): - Rezolvarea unui test; - Conversația de evaluare; - Chestionare orală. Participare activă la seminare. Efectuarea temelor de casă	60% 10% 20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • însușirea corectă a noțiunilor teoretice de bază și aplicarea acestora în rezolvarea unor aplicații simple. • rezolvarea corectă a 50 % din subiectele din lucrarea scrisă finală. 			

Prezenta Fișă de disciplină a fost avizată în ședința de Consiliu de departament din data de 23/09/2024 și aprobată în ședința de Consiliu al facultății din data de 23/09/2024.

Conf. dr. Adrian LĂCĂTUȘ	Prof. dr. Răzvan SĂFTOIU
Decan	Director de departament
Prof. dr. Mihaela GHEORGHE	Prof. dr. Mihaela GHEORGHE
Titular de curs	Titular de seminar

Notă:

- 1) Domeniul de studii - se alege una din variantele: Licență/ Masterat/ Doctorat (se completează conform cu Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare în vigoare);
- 2) Ciclul de studii - se alege una din variantele: Licență/ Masterat/ Doctorat;
- 3) Regimul disciplinei (conținut) - se alege una din variantele: DF (disciplină fundamentală)/ DD (disciplină din domeniu)/ DS (disciplină de specialitate)/ DC (disciplină complementară) - pentru nivelul de licență; DAP (disciplină de aprofundare)/ DSI (disciplină de sinteză)/ DCA (disciplină de cunoaștere avansată) - pentru nivelul de masterat;

⁴⁾Regimul disciplinei (obligativitate) - se alege una din variantele: DI(disciplină obligatorie)/ DO (disciplină opțională)/ DFac(disciplină facultativă);

5) Un credit este echivalent cu 25 de ore de studiu (activități didactice și studiu individual).